

Arnika, Chlumova 17, 130 00 Praha 3, tel./fax: 222 781 471, <http://arnika.org>
 Kampaň Budoucnost bez jedů, <http://bezjedu.arnika.org>
 Vedoucí kampaně RNDr. Jindřich Petrlík, 603 582 984, jindrich.petrlik@arnika.org
 Tisková mluvčí Arniky Zora Kasiková, 606 727 942, zora.kasikova@arnika.org

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro Karlovarský kraj (hlášení za rok 2007)

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2006 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok neohlašovaly, vlnovka znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce. **Do součtů v tabulkách nejsou započtena množství látek odhlášených do IRZ pod hodnotou ohlašovacích prahů.**

Tabulka 1 – rakovinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových **únicích** do ovzduší, vody a půdy podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2007 (<http://www.irz.cz>). Do **skupiny 1** náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Do pořadí provozoven se promítly pouze emise těžkých kovů, arsenu, chromu a kadmia.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	872,4	↓
2.	Avirunion.a.s.	Avirunion a.s., závod Nové Sedlo	Nové Sedlo	172,3	↓
3.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Tisová	Sokolov	10,8	↓

Tabulka 2 – rakovinotvorné, možná či pravděpodobně rakovinotvorné

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1), pravděpodobně (2A) a možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových **únicích** do ovzduší, vody a půdy podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2007 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Do **skupin 2A a 2B** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, polychlorované bifenyly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen, trichlorethylen a trichlormethan**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	AMATI - Denak, s.r.o.	AMATI - Denak s.r.o., závod 1 Kraslice	Kraslice	7554,0	↓
2.	VJB PARTNER, spol. s r.o.	VJB Partner	Jáchymov	4450,0	-
3.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Tisová	Sokolov	1669,0	↑
4.	Avirunion.a.s.	Avirunion a.s., závod Nové Sedlo	Nové Sedlo	1354,3	↓
5.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	1245,3	↓
6.	Vytápění Mariánské Lázně, s.r.o.	Vytápění Mariánské Lázně, s.r.o.	Mariánské Lázně	55,5	↓

Tabulka 3 – reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v Karlovarském kraji v roce 2007 vypustily nejvíce **reprotoxických** látek (poškozujících rozmnožování), **kromě oxidu uhelnatého** Zařazení látek mezi **reprotoxické** vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie¹ a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2006. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylen, dichlordifenyltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenoletoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý (pozn.: zahrnutý až v tabulce č. 6), pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny a xyleny.** V naprosté většině případů však do pořadí v Karlovarském kraji zasáhly emise těžkých kovů.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	1213,5	↓
2	Avirunion.a.s.	Avirunion a.s., závod Nové Sedlo	Nové Sedlo	172,3	↓
3.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Tisová	Sokolov	139,0	↑
4.	Vytápění Mariánské Lázně, s.r.o.	Vytápění Mariánské Lázně, s.r.o.	Mariánské Lázně	55,0	↓

Tabulka 4 oxid uhelnatý

Průmyslový provoz, který v Karlovarském kraji v roce 2007 vypustil nejvíce **reprotoxického oxidu uhelnatého**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství v tunách
1.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	729,2

Tabulka 5 – mutagenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **mutagenní** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2007 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi mutagenní vychází z profilů látek uvedených na internetových stránkách IRZ v roce 2008. Do skupiny mutagenních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **alachlor, anthracen, 1,2-dichlorethan, diuron, ethylenoxid, fenoly, formaldehyd, mirex, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), trifluralin, trichlorethylen a vinylchlorid.** V Karlovarském kraji do pořadí zasáhly emise trichlorethylenu a fenolu a to ze dvou podniků:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	AMATI - Denak, s.r.o.	AMATI - Denak s.r.o., závod 1 Kraslice	Kraslice	7554,0	↓
2.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	34,6	↓

Tabulka 6 – skleníkové plyny

Pořadí provozoven podle množství **skleníkových plynů** v přepočtu na jejich potenciál přispívat ke skleníkovému efektu v celkových únicích do ovzduší podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2007 (<http://www.irz.cz>). Údaje jsou v tunách. V případě Karlovarského kraje se jednalo pouze o oxid uhličitý.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v tunách	Trend
1.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	4435381,3	↑
2	ČEZ, a.s.	Elektrárna Tisová	Sokolov	2041128,0	↑

Tabulka 7 – plyny způsobující kyselé srážky

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2007 v Karlovarském kraji nejvíce plynů způsobujících kyselé srážky (**amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku**):

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v tunách	Trend
1.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	17851,5	↑
2.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Tisová	Sokolov	8640,3	↑
3.	Avirunion.a.s.	Avirunion a.s., závod Nové Sedlo	Nové Sedlo	512,6	↓
4.	Ostrovská teplárenská, a.s.	Ostrovská teplárenská, a.s., provoz teplárna Ostrov	Ostrov	495,4	↑
5.	Lias Vintířov, lehký stavební materiál k. s.	LIAPOR	Vintířov	224,3	↑
6.	Františkolázeňská výtopna, s.r.o.	Františkolázeňská výtopna, s.r.o.	Františkovy Lázně	170,9	↑
7.	Vytápění Mariánské Lázně, s.r.o.	Vytápění Mariánské Lázně, s.r.o.	Mariánské Lázně	163,2	-
8.	Odeř Agrar k.s.	"Chov prasat Odeř"	Hroznětín	14,1	-
9.	XAVERgen, a.s.	Farma Dolina	Krajková	10,2	~

V roce 2007 nebyly v Karlovarském kraji do IRZ (<http://www.irz.cz>) nahlášeny žádné úniky látek poškozujících ozónovou vrstvu.

Tabulka 8 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2007 v Karlovarském kraji do vody nejvíce látek nebezpečných pro vodní organismy (**1,1,2,2-tetrachlorethanu, arzenu, atrazinu, diuronu, endosulfanu, chlordanu, chlordeconu, chlorfenvinfosu, chlorpyrifosu, chromu, isodrin, isoproturon, kadmia, kyanidů, mirexu, naftalenu, niklu, nonylfenolu a nonylfenoethoxylátů, olova, organické sloučeniny cínu, rtuti, polyaromatických uhlovodíků, simazinu, toxafenu, tributylcínu a sloučenin, trifenylocínu a sloučenin, trifluralinu, zinku, mědi**, v případě těžkých kovů včetně jejich sloučenin).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	1087,1	↓

Tabulka 9 – rtuť a její sloučeniny

Tyto průmyslové provozy v roce 2007 v Karlovarském kraji vypustily v emisích do ovzduší a do vody nejvíce rtuti a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	341,1	~
2.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Tisová	Sokolov	128,2	↑
3.	Vytápění Mariánské Lázně, s.r.o.	Vytápění Mariánské Lázně, s.r.o.	Mariánské Lázně	55,0	↓

Tabulka 10 – rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2007 v Karlovarském kraji vypustily anebo v odpadech předaly nejvíce rtuti a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	354,2	↓
2.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Tisová	Sokolov	128,2	↑
3.	Vytápění Mariánské Lázně, s.r.o.	Vytápění Mariánské Lázně, s.r.o.	Mariánské Lázně	55,0	↓

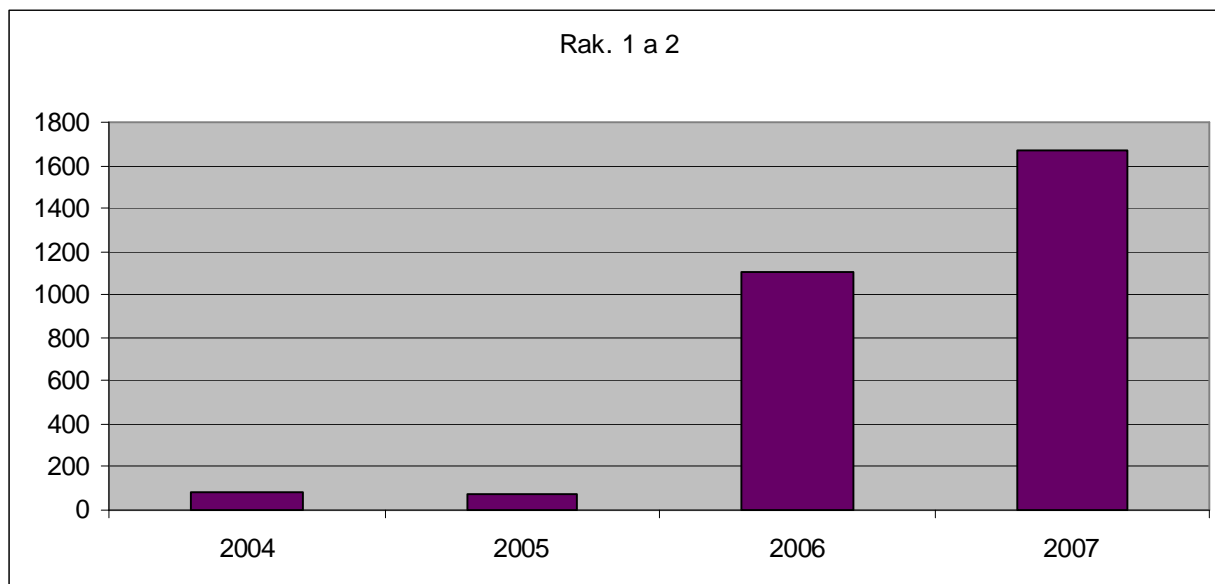
Tabulka 11 - kyanidy

Tento průmyslový provoz v Karlovarském kraji v roce 2007 vypustil do vody nejvíce kyanidů:

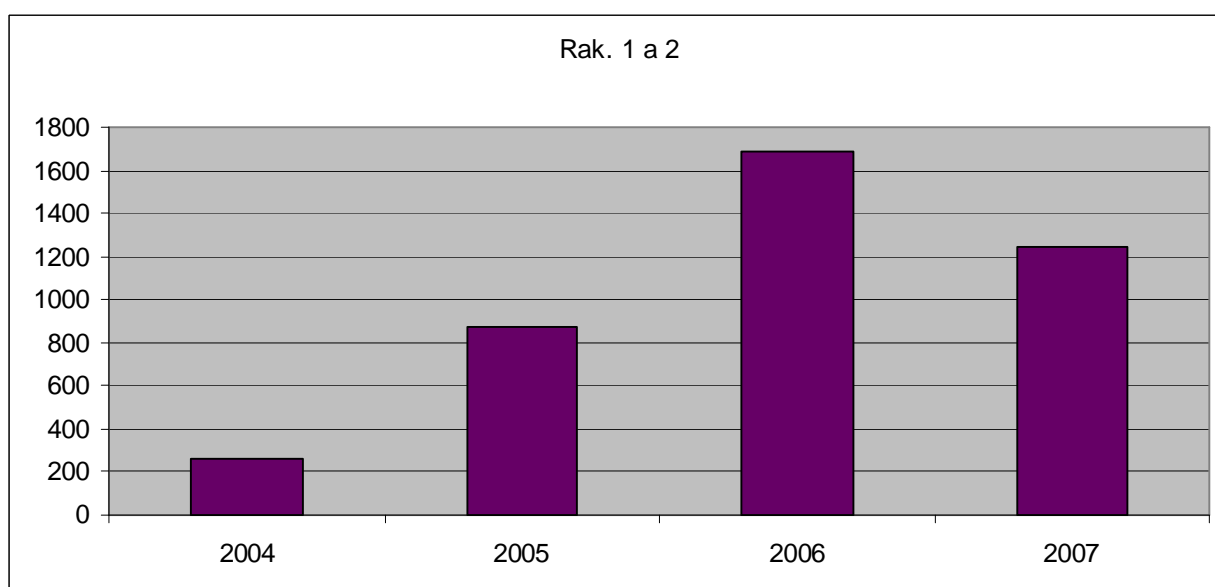
Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství v kg	Trend
1.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	60,6	↓

V roce 2007 nebyly v Karlovarském kraji hlášeny do IRZ (www.irz.cz) žádné emise styrenu, formaldehydu, dioxinů a dalších perzistentních organických látek.

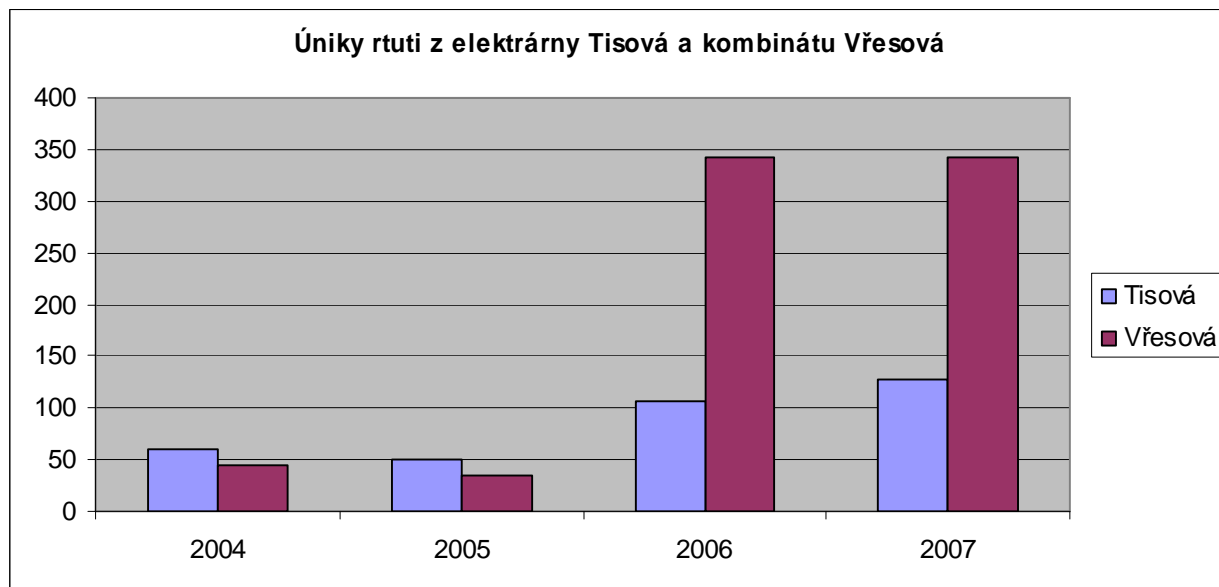
Vývoj úniků rakovinotvorných a potenciálně rakovinotvorných látek ohlášených do IRZ elektrárnou Tisová (údaje jsou v kg/rok)

Vývoj úniků rakovinotvorných a potenciálně rakovinotvorných látek ohlášených do IRZ provozem Sokolovské uhelné, a.s. ve Vřesové (údaje jsou v kg/rok)

Porovnání vývoje úniků rtuti a jejích sloučenin z elektrárny Tisová a kombinátu Vřesová podle dat ohlášených do IRZ za roky 2004 – 2007 (údaje v kg)

ⁱ State of California EPA - Office of Environmental Health Hazard Assessment 2006: Safe Drinking Water and Toxic Enforcement Act of 1986 - Chemicals Known to the State to Cause Cancer or Reproductive Toxicity, 29.IX.06. Proposition 65. Available at: http://www.oehha.ca.gov/prop65/prop65_list/Newlist.html#list